

ქ. ჭავალი, გ. ჭარეშიძევილი

ჭრანგულ-ქართული
კოლიტიკური
ტერმინოლოგის
ლექსიკონი

ქეთევან ჯაში
მარი ფარუშიშვილი

ფრანგულ-ქართული
არალიტიკური
ტერმინოლოგის
ლექსიკონი

თბილისი 2006

**Kétévan Djachy
Marie Paréchichvili**

**Dictionnaire Français-Géorgien
des Termes Politiques**

წინასიტყვაობა

პოლიტიკა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ადამიანისა და კერძოდ, საზოგადოების ცხოვრებაში. დღეს ჩვენი ცხოვრება წარმოუდგენელია პოლიტიკის გარეშე. საქართველოში პოლიტიკით დაინტერესებულია თითქმის ყველა ადამიანი. იგი ჩვენი ცხოვრების განუყოფელი ნაწილი გახდა. წინამდებარე ლექსიკონი ასახავს ფრანგულ პოლიტიკურ ლექსიკას თავისი ქართული ეკვივალენტებით. ამ ლექსიკონში გათვალისწინებულ იქნა ადმინისტრაციული, ტერიტორიული და პოლიტიკური მოწყობის ტერმინოლოგია. აგრეთვე დიპლომატიური ტერმინები, რომელთა ცოდნაც აუცილებელია სხვადასხვა მოლაპარაკების დროს.

ლექსიკონის ბოლოს მოცემულია აბრევიატურები, რომლებიც ასახავს სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებს. ეს ის ორგანიზაციებია, რომლებიც მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ საერთაშორისო ცხოვრებაში.

დაბოლოს, მოცემულია სხვადასხვა ქვეყნები, დედაქალაქებით და მათი მაცხოვრებლებით. ფრანგულად ისინი თავისებურად წარმოითქმის და ხშირად გარკვეულ პრობლემებს უქმნის სტუდენტებს.

წინამდებარე ლექსიკონი აერთიანებს 2025 სიტყვას თავისი გამოთქმებით. იგი დიდ დახმარებას გაუწევს ყველას, ვისაც სურს დაეფლოს პოლიტიკურ ლექსიკას. განსაკუთრებით მთარგმნელობითი ფაკულტეტის სტუდენტებს. ყველას ვინც მთარგმნელობით საქმიანობას ეწევა.

აგტორებისაგან

1. სიტყვები დალაგებულია ანბანურად. ამოსავალი სიტყვაა ფრანგული თავისი ქართული შესატყვისებით. გამოყენებულია შე-მოკლებების ერთიანი შიღებული ფორმები.

2. სიტყვა არ მორდება. იგი იცვლება სიმბოლოთი ~ თუკი იგი სხვადასხვა გამოთქმებში გვხვდება.

3. ლექსიკონის ბოლოს მოცემულია საერთაშორისო ორგანიზაციების სახელწოდებანი აბრევიატურის სახით. ქვეყნების სახელწოდებანი თავიანთი დედაქალაქებითა და მაცხოვრებლებით.

პირობითი შემოკლებების სია:

adj-adjectif	m-masculin
adv-adverbe	n-nom
f-féminin	pl-pluriel
lat-latin	vi-verbe intransitif
	vt-verbe transitif
v. pr.-verbe pronominal	

იურ.-იურიდიული
სამხ.-სამხედრო
ეკონ.-ეკონომიკური

- A -

abandon m. – 1.მიტოვება; 2. უარის თქმა, ხელის აღება.

~ du combat - კაპიტულაცია, დანებება.

~ d'un droit - უფლებაზე უარის თქმა.

~ de sa nationalité - მოქალაქეობაზე უარის თქმა.

~ de souveraineté - სუვერენიტეტზე უარის თქმა.

abandonner vt. - 1. მიტოვება, თავის დანებება; 2. უარის თქმა.

abdication f. - 1. ტახტიდან, თანამდებობიდან გადადგომა; 2.

უარის თქმა (უფლებაზე, გვირგვინზე)

~ du souverain - მონარქის ტახტიდან გადადგომა.

abdiquer vt - 1. ტახტიდან, თანამდებობიდან გადადგომა. 2. უარის თქმა

abligat m. - პაპის ლეგატის დამხმარე.

abolir vt - გაუქმება, მოსპობა, შეწყვეტა.

abolition f. - გაუქმება, მოსპობა.

~ d'une loi - კანონის გაუქმება.

~ de la peine capitale - სიკვდილით დასჯის გაუქმება.

~ des visas - ვიზების გაუქმება.

abolitionnisme m. - აბოლიციონიზმი, რამე კანონის ან წეობის გაუქმების დოქტრინის მიმდევართა მოძრაობა.

abolitioniste n. et adj. - აბოლიციონისტი, აბოლიციონიზმის მიმდევარი.

abordage m. - აბორდაჟი, გემების შეჯახება.

~ fortuit - შემთხვევითი შეჯახება.

aborigène n. et adj. - აბორიგენი, ადგილობრივი მცხოვრები, მკვიდრი ბინადარი.

abrogation f. - გაუქმება.

~ du contrat - ხელშეკრულების გაუქმება.

~ d'une décision - გადაწყვეტილების გაუქმება.

~ de la loi - კანონის გაუქმება.

~ du traité - ხელშეკრულების გაუქმება.

abroger vt. - გაუქმება.

absence f. - არყოფნა, სხვაგან ყოფნა.

~ de confiance réciproque - ნდობის არ არსებობა, ურთიერთნდობის არ არსებობა.

- ~ de consentement - შეთანხმების არ არსებობა.
  - ~ de contrôle - უკონტროლობა.
  - ~ illégale - უკანონო გაცდენა.
  - ~ irrégulier - თვითნებური გაცდენა.
- absentéisme m.** - აბსენტიზმი, გამოუცხადებლობა, დაუსწრებლობა.
- absentéiste adj. et n.** - აბსენტისტი (პირი, რომელიც არ გამოცხადდება არჩევნების დროს)
- absenter (s') v. pron.** - დროებით, ცოტა ხნით არ ყოფნა, საღმერავლა.
- absolutisme m.** - აბსოლუტიზმი, აბსოლუტური მონარქია, განუსაზღვრელი ძალაუფლება.
- absolutiste adj. et n.** - აბსოლუტიზმის მომხრე, დამცველი.
- abus m.** - ბოროტად გამოყენება.
  - ~ d'autorité - ძალაუფლების ბოროტად გამოყენება.
  - ~ de confiance - ნდობის ბოროტად გამოყენება.
  - ~ de droit - უფლების ბოროტად გამოყენება, სამართალდარღვევა.
  - ~ de fonction - სამსახურებრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოყენება.
  - ~ de pouvoir - ძალაუფლების ბოროტად გამოყენება.
  - ~ de puissance - ძალაუფლების ბოროტად გამოყენება.
- accepter vt.** - მიღება, დათანხმება.
- accès m.** - მისავალი.
  - ~ à la convention - შეთანხმების შეერთება.
  - ~ égal - თანაბარი მისავალი.
  - ~ libre-taçoiსუფალი მისავალი.
  - ~ à la mer - ზღვაზე მისავალი.
  - ~ à la majorité - სრულწლოვანების მიღწევა.
  - ~ au pouvoir - ხელისუფლებაში მოსვლა; ძალაუფლების ხელში ჩაგდება.
  - ~ à la retraite - პენსიის მიღება.
- accession f.** - 1. შემოერთება, მონაწილეობა; 2. დაკავება.
  - ~ à l'indépendance - დამოუკიდებლობის მოპოვება.
  - ~ au traité - ხელშეკრულებასთან შეერთება.
  - ~ à l'union - კავშირში გაერთიანება.

- acclamation f.** - მხიარული შეძახილი, მისალმება მოწონების ნიშნად.
- élire par** ~ ხელის აწევით, ერთხმად არჩევა; წინადადების მიღება ან უარყოფა შეძახილებით.
- accomplissement m.** - შესრულება, განხორციელება, დაგვირგვინება.
  - ~ d'une condition - პირობის შესრულება
  - ~ des devoirs - მოვალეობის შესრულება.
  - ~ de la majorité - სრულწლოვანების მიღწევა.
- accord m.** - 1. შეთანხმება, გარიგება, მოლაპარაკება, ხელშეკრულება; 2. თანხმობა. 3. ურთიერთშეთანხმებება.
  - par ~ des parties - მხარეების შეთანხმებით.
  - d'un commun - ურთიერთშეთანხმებების საფუძველზე; ერთხმად, ერთსულოვნად.
  - dénoncer un ~ შეთანხმების დენონსირება.
  - négocier un ~ მოლაპარაკების წარმოება შეთანხმების მისაღწევად.
  - se mettre d'accord - შეთანხმება, მორიგება.
  - ~ accessoire - დამატებითი შეთანხმება.
  - ~ administratif - ადმინისტრაციული შეთანხმება.
  - ~ d'aide mutuelle - შეთანხმება ურთიერთდახმარების შესახებ.
  - ~ amiable - მშვიდობიანი შეთანხმება.
  - ~ d'armistice - შეთანხმება დაზავების შესახებ.
  - ~ d'assistance mutuelle - შეთანხმება ურთიერთდახმარების შესახებ.
  - ~ de base - ძირითადი შეთანხმება.
  - ~ de cesser - le - feu - შეთანხმება ცეცხლის შეწყვეტის თაობაზე.
  - ~ commercial - სავაჭრო ხელშეკრულება.
  - ~ de conciliation - შეთანხმება კონფლიქტის მოგვარების შესახებ.
  - ~ de coopération - თანამშრომლობის შეთანხმება.
  - ~ de coopération économique - ეკონომიკური თანამშრომლობის შეთანხმება.
  - ~ diplomatique - დიპლომატიური შეთანხმება.

- ~ d'extradition - შეთანხმება ექსტრადირების შესახებ.
  - ~ financier - ფინანსური შეთანხმება.
  - ~ frontalier - სასაზღვრო შეთანხმება.
  - ~ gouvernemental - სამთავრობო შეთანხმება.
  - ~ international - საერთაშორისო შეთანხმება.
  - ~ léonin - კაბალური ხელშეკრულება.
  - ~ à long terme - გრძელგადიანი შეთანხმება.
  - ~ de neutralité - შეთანხმება ნეიტრალიტეტის დაცვის შესახებ.
  - ~ plurilatéral - მრავალმხრივი შეთანხმება.
  - ~ provisoire - დროებითი შეთანხმება.
  - ~ régional - რეგიონული შეთანხმება.
  - ~ temporaire - დროებითი შეთანხმება.
  - ~ unilatéral - ცალმხრივი შეთანხმება.
- accréditation f.** - აკრედიტაცია.
- ~ d'un ambassadeur - ელჩის რწმუნებით აღჭურვა.
- accréder vtr.** - უფლებით, რწმუნებით აღჭურვა, აკრედიტირება.
- accroissement m.** - გაზრდა, მომატება.
- ~ territorial - ტერიტორიის მიერთება.
- acquisition f.** - 1. შეძენა; 2. შესყიდვა.
- ~ de la nationalité - მოქალაქეობის მიღება.
- acte m.** - 1. საქციელი, აქტი; 2. მოქმობა, აქტი, დოკუმენტი.
- dresser un ~ აქტის შედგენა.
  - passer un ~ გარიგება.
  - ~ administratif - ადმინისტრაციული აქტი.
  - ~ d'agression - თავდასხმა, აგრესია.
  - ~ attentatoire - ხელყოფა.
  - ~ de belligérance - საომარი მოქმედება, მტრული მოქმედება.
  - ~ de candidature - კანდიდატურის წამოყენება
  - ~ constitutionnel - საკონსტიტუციო აქტი, საკონსტიტუციო კანონი.
  - ~ consulaire - საკონსულოს დოკუმენტი.
  - ~ de contrainte - იძულება, ძალდატანება.
  - ~ de convocation - უწყება, მოწვევა; არჩევნების ჩატარების განცხადება.

- ~ de cruauté - სასტიკი მოპყრობა.
  - ~ diplomatique - დიპლომატიური დოკუმენტი; დიპლომატიური ნოტა.
  - ~ dommageable - ზიანის მომტანი მოქმედება.
  - ~ falsifié - ყალბი დოკუმენტი.
  - ~ de grâce - შეწყალება.
  - ~ d'hostilité - მტრული მოქმედება; საომარი მოქმედება.
  - ~ illicite – 1. უკანონო გარიგება; 2. უკანონი ქმედება.
  - ~ légal - კანონიერი მოქმედება.
  - ~ de naissance - დაბადების მოწმობა.
  - ~ de notification - უწყება, შეტყობინება.
  - ~ nul - ძალადაკარგული, გაუქმებული გარიგება.
  - ~ officiel - ოფიციალური აქტი, ოფიციალური დოკუმენტი.
  - ~ régulier - კანონიერი მოქმედება, კანონიერი აქტი.
  - ~ de rénunciation - უარი (უფლებაზე)
  - ~ secret - ფარული, საიდუმლო გარიგება.
  - ~ testamentaire - ანდერძი.
  - ~ de violence - ძალადობა.
- actes m. pl.** - 1. აქტები, გარიგებები; 2. ქმედებები.
- ~ de barbarie - ბარბაროსული საქციელი.
  - ~ de belligérence - საომარი მოქმედებები.
  - ~ fonctionnels - სამსახურებრივი მოქმედებები.
  - ~ de guerre - საომარი მოქმედებები.
- action f.** - მოქმედება, საქციელი.
- ~ gouvernementale - მთავრობის საქმიანობა.
  - ~ du pouvoir exécutif - აღმასრულებელი ხელისუფლების საქმიანობა.
  - ~ préventive - პრევენციული მოქმედება.
- actions f. pl.** - ანტისაზოგადოებრივი ქმედება.
- activité f.** - მოღვწეობა, საქმიანობა.
- ~ administrative - ადმინისტრაციული საქმიანობა.
  - ~ économique - ეკონომიკური, სამეურნეო საქმიანობა.
  - ~ étatique - სახელმწიფო მოღვაწეობა.
  - ~ de fond - ძირითადი საქმიანობა.
  - ~ législative - საკანონმდებლო საქმიანობა.
  - ~ légitime - კანონიერი საქმიანობა.

~ professionnelle - პროფესიული საქმიანობა.
adaptation f. - შეგუება, შეჩვევა, ადაპტაცია; 2. გადაკეთება.
adhérent m. - 1. წევრი; 2. შეთანხმების მონაწილე მხარე.
~ du syndicat - პროფესიული წევრი.

adhérer vt. - შესვლა, შეერთება.

adhésion f. - შეერთება, წევრად გაზღვობა.

administration f. - მმართველობა, ადმინისტრაცია, გამგებლობა.

~ autonome - ოვითმმართველობა.
~ centrale - 1. ცენტრალური ორგანო, ცენტრალური აპარატი; 2. მთავარი სამმართველო.
~ conjointe - ერთობლივი მმართველობა.
~ de l'État - 1. სახელმწიფო მმართველობა; 2. სახელმწიფო მმართველობის ორგანო.
~ gouvernementale - სამთავრობო ორგანო, სამთავრობო დაწესებულება.
~ de tutelle - სამუშარვეო ორგანო.

administrer vt. - 1. ხელმძღვანელობა, მართვა, ადმინისტრირება;
2. მიცემა.

admission f. - მიღება, დაშვება; შემოტანა.

~ aux allocations - შემწეობის დანიშვნა.
~ comme membre de - წევრად მიღება.
~ dans le corps diplomatique - დიპლომატიურ სამსახურში მიღება.
~ d'un État - სახელმწიფოს მიღება (საერთაშორისო ორგანიზაციაში)
~ de nouveaux membres - ახალი წევრების მიღება.
~ dans l'ONU - გაეროში მიღება.
~ à une organisation internationale - საერთაშორისო ორგანიზაციაში მიღება.

admonestation f. - საყვედლი; გაფრთხილება; შენიშვნა

adoption f. - 1. მიღება, მოწონება; 2. შეიღად აყვანა.
~ du budget - ბიუჯეტის მიღება [დამტკიცება]
~ d'une loi - კანონის მიღება.
~ de l'ordre du jour - დღის წესრიგის დამტკიცება [მიღება]
~ d'une résolution - რეზოლუციის [გადაწყვეტილების] მიღება.

adultération f. - გაყალბება, ფალსიფიცირება.

aéroport m. - აეროპორტი.

~ international - საერთაშორისო აეროპორტი.

affaires f. pl.

avoir des ~ à traiter avec - ოფიციალური საქმიანი ურთიერთობების ქონა.

s'immiscer[s'ingérer] dans les ~ intérieures - საშინაო საქმე-ებში ჩარევა.

~ étrangères - 1. საგარეო საქმეთა სამინისტრო; 2. საგარეო საქმები, საგარეო ურთიერთობები.

affectation f. - 1. დანიშვნა (თანამდებობაზე); 2. წინასწარ დანიშვნა.

affirmation f. - 1. მტკიცება, დასტური დამოწმება; 2. დადასტურება.

âge m. - ასაკი.

atteindre ~ ასაკის მიღწევა.

~ d'admission - სამუშაოშე მიღების ასაკი.

~ limite - ზღვრული ასაკი.

agence f. - 1. სააგენტო, წარმომადგენლობა; 2. განყოფილება, ფილიალი.

~ atomique européenne - ევროპის ატომური ენერგიის სააგენტო.

~ consulaire - საკონსულო სააგენტო.

~ internationale de l'énergie atomique - ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტო.

agent m. - 1. აგენტი; თანამშრომელი, წარმომადგენელი; 2. რწმუნებული.

~ accrédité - აკრედიტირებული აგენტი [წარმომადგენელი]

~ de l'Administration - ადმინისტრაციის წარმომადგენელი.

~ d'autorité - ხელისუფლების წარმომადგენელი; მთავრობის მაღალჩინოსანი.

~ consulaire - კონსული; საკონსულოში მომუშავე თანამდებობის პირი; საკონსულოს აგენტი.

~ diplomatique - დიპლომატიური აგენტი; დიპლომატიური წარმომადგენელი, დიპლომატი.

~ de l'État - სახელმწიფო მოხელე, თანამდებობის პირი.

- ~ officieux - არაოფიციალური წარმომადგენელი.
  - ~ de police - პოლიციის თანამშრომელი, პოლიციელი.
  - ~ politique - პოლიტიკური წარმომადგენელი.
  - ~ provocateur - პროვოკატორი.
  - ~ secret - საიდუმლო აგენტი.
  - ~ de sûreté - უშიშროების ორგანოების თანამშრომელი.
  - ~ de surveillance - ზედამხედველი, მეთვალყურე.
- agglomération f.** - აგლომერაცია, დასახლებული პუნქტი.
- agitateur , trice n.** - აგიტატორი.
- agitation f.** - 1. მღელგარება; 2. უკმაყოფილება; 3. აგიტაცია.
campagne d' ~ სააგიტაციო კამპანია.
- grande ~ დიდი მღელგარება
- agraire adj.** - აგრარული, მიწისა.
- question ~ აგრარული საკითხი.
- agrément m.** - 1. შეთანხმება, მოწონება; თანხმობა; 2. დიპ. აგრემანი (აქტედიტირებულ სახელმწიფოში დიპლომატიური წარმომადგენლის კანდიდატურის მოწონება).
- agresser vtr.** - თავდასხმა, აგრესია.
- agresseur m.** - 1. აგრესორი, თავდასხმელი; 2. მჩაგვრელი.
- agressif,ve adj.** - აგრესიული, შეტევითი.
- agression f.** - აგრესია, თავდასხმა.
- ~ armée - შეიარაღებული აგრესია.
  - ~ flagrante - პირდაპირი აგრესია.
- agressivement adv.** - აგრესიულად, შეტევით.
- agressivité f.** - აგრესიულობა, გამომწვევი საქციელი.
- agricole adj.**-სოფლის მეურნეობისა, სასოფლო სამეურნეო.
- agriculteur, trice n.** - მიწათმოქმედი.
- agriculture f.** - მიწათმოქმედება, სოფლის მეურნეობა; აგრონომია.
- agroalimentaire adj.** - აგროსასურსათო
- agro - industrie f.** - აგრომრეწველობა, აგროინდუსტრია.
- aide f.** - დახმარება, მხარდაჭერა.
- ~ en argent - ფულადი დახმარება.
  - ~ bilatérale - ორმხრივი დახმარება.
  - ~ de l'État - სახელმწიფო დახმარება.
  - ~ gouvernementale - სამთავრობო დახმარება.

- ~ juridique - იურიდიული დახმარება.
- ajournement m.**- 1. ვადის გაგრძელება, გადავადება; 2. გადადება.
- ~ de la séance - სხდომის გადადება.
- ajustement m.** - 1. დარეგულირება, მოწესრიგება, მოგვარება;
2. კორექტირება, შესწორება.
- ~ des différends - დაგების მოგვარება.
- allégeance f.** - მორჩილებისა და ერთგულების გალდებულება.
- alliance f.** - 1. კავშირი, გაერთიანება; 2. შეხამება, შეწყობა.
- ~ défensive - თავდაცვითი კავშირი.
  - ~ économique - ეკონომიკური კავშირი.
  - ~ militaire - სამხედრო კავშირი.
  - ~ offensive - შეტევითი კავშირი.
  - ~ temporaire - დროებითი კავშირი.
- allié, iée adj.et n.** - 1. კავშირისა; 2. მოკავშირეთა, საკავშირო.
- pays ~ s - მოკავშირე ქვეყნები.
- allier vtr.** - შეერთება, გაერთიანება.
- allongement m.** - გაგრძელება (ვადის)
- alternatif, ive adj.** - ალტერნატიული, შენაცვლებითი, რიგრიგობითი.
- alternative f.** - 1. ალტერნატივა, არჩევანი; 2. მონაცვლეობა.
- ambassade f.** - საელჩო.
- échanger des ~ საელჩოების [ელჩების] გაცვლა.
  - ouvrir une ~ საელჩოს გახსნა.
- ambassadeur m.** - ელჩი.
- nommer l' ~ ელჩის დანიშვნა.
  - ~ extraordinaire et plénipotenciaire - საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი.
- aménagement m.**
- ~ des pouvoirs - ხელისუფლების დაყოფა.
  - ~ territorial - ტერიტორიული მოწყობა.
- amende f.** - ჯარიმა, ადმინისტრაციული ჯარიმა.
- frapper d'une ~ , infliger une ~ დაჯარიმება.
- amendement m.** - ცვლილება, შესწორება (კანონპროექტში)
- ~ à la constitution - კონსტიტუციის ცვლილების შეტანა.
  - ~ législatif - საკანონმდებლო ცვლილება, კანონში ცვლილების შეტანა.

~ au traité - საერთაშორისო ხელშეკრულებაში ცვლილების შეტანა.

~ des traités - საერთაშორისო ხელშეკრულებაში ცვლილების შეტანა, საერთაშორისო ხელშეკრულებების გადასინჯვა.

amender vt. - გამოსწორება, შესწორება, ცვლილებების შეტანა (კანონპროექტში)

amnistie f. - ამნისტია.

- ~ générale - საყოველთაო ამნისტია.

amnistier vt. - ამნისტიით განთავისუფლება, ამნისტირება, შეწყალება.

amovibilité f. - შეცვლა, გადაყენება; დათხოვნა.

anarchie f. - 1. ანარქია, ხელისუფლების არარსებობით გამოწვეული სახელმწიფო არეულობა; 2. ქაოსი.

anarchique adj. - 1. ანარქიული, ანარქისტული; 2. უწესრიგო.

anarchiquement adv. - ანარქიულად, ქაოტურად.

anarchisme m. - 1. ანარქიზმი; 2. ყოველგვარი წესის, ავტორიტეტის უარყოფა.

anarchisant, ante adj. - ანარქიის მომხრე.

anarchiste n. et adj. - ანარქისტული

parti ~ ანარქისტული პარტია.

Anarchosyndicalisme m. - ანარქო-სინდიკალიზმი.

ancienneté f. - 1. უფროსობა; 2. ნამსახურობა, სტაჟი.

- ~ du document - დოკუმენტის შესრულების დრო.
- ~ de l'emploi - შრომითი სტაჟი, მუშაობის სტაჟი.

annexe f. - დანართი, დამატება.

annexé m. - ანექსირებული ტერიტორიის მაცხოვრებელი.

annexer vt. - შემოერთება, ანექსირება, სხვა ქვეყნის ტერიტორიის შემოერთება.

annexion f. - ანექსია, დაპყრობა.

- ~ partielle - ნაწილობრივი ანექსია.
- ~ du territoire - ტერიტორიის ანექსია.

annexionniste adj. - ანექსიური, დამპყრობლური.

politique ~ დამპყრობლური პოლიტიკა.

annihilation f. - გაუქმება (მაგ. ნორმატიული აქტის), ანულირება.

annulation f. - გაუქმება, ბათილად ცნობა, ანულირება.

- ~ d'une décision - გადაწყვეტილების გაუქმება.
- ~ des élections - არჩევნების შედეგების გაუქმება.

annuler vt. - გაუქმება, ბათილად ცნობა, ანულირება.

Anschluss m. - სიტყვასიტყვით მიერთება, გერმანიის დაპყრობის პოლიტიკა, როდესაც მან ავსტრია შეიერთა 1933 წელს ავსტრიელი ნაცისტების დახმარებით

antagonique adj. - ანტაგონისტური, მტრული, საწინააღმდეგო.

antagonisme m. - ანტაგონიზმი, მტრობა, წინაღდგომა, დაპირისპირება.

antagoniste adj. et n. - ანტაგონისტური, მტრული, **n.** ანტაგონისტი, მოწინააღმდეგე.

anticipation f. - 1. ვალდებულების ვადამდე შესრულება; 2. წინასწარ განვითარება, გათვალისწინება.

anticipé adj. - წინასწარი, ვადამდელი, ნაადრევი.

élections ~ es - ვადამდელი არჩევნები.

anticolonialisme m. - ანტიკოლონიალიზმი.

anticonstitutionnel, elle adj. - ანტიკონსტიტუციური.

mesure ~ lle - ანტიკონსტიტუციური ზომა, ღონისძიება.

anticonstitutionnellement adv. - არაკონსტიტუციურად, კონსტიტუციის საწინააღმდეგოდ.

antidémocratique adj. - ანტიდემოკრატიული.

lois ~ s - ანტიდემოკრატიული კანონები.

antifasciste adj. et n. - ანტიფაშისტური. **n.** ანტიფაშისტი.

antinomie f. - ანტინომია, წინააღმდეგობა ორ კანონს შორის.

antisémite n. et adj. - ანტისემიტი.

antisémitisme m. - ანტისემიტიზმი.

apartheid m. - აპართეიდი; განცალკევება; სეგრეგაციული პოლიტიკა.

apatrie adj. et n. - კანონიერ მოქალაქეობას, ქვეყნის ქვეშვერდომობას მოკლებული პირი.

apolitique adj. et n. - აპოლიტიკური. **n.** აპოლიტიკური პიროვნება.

apolitisme m. - აპოლიტიზმი, აპოლიტიკურობა.

apologétique adj. et n. - აპოლოგეტიური, ქრისტიანილი რელიგიის დამცველი.

apologie f. - აპოლოგია, ვისიმე ან რისიმე დაცვა, ქება.

apologiste n. - აპოლოგეტი, დამცველი, მომხრუ, მაქებარი.

appareil m. - აპარატი.

- ~ administratif - ადმინისტრაციული აპარატი.
- ~ d'État, ~ établique - სახელმწიფო აპარატი.
- ~ gouvernemental - სამთავრობო აპარატი.

apparemment m. - საარჩევნო გაერთიანება, ბლოკი, ალიანსი.

- ~ des listes - სიების გაერთიანება.

appartenance f. - მიუთვნება (მაგ. ორგანიზაციის), წევრობა.

appel m. - 1. ძახილი, ხმობა ; 2. მოწოდება.

faire ~ à - თხოვნა, დახმარებისათვის მიმართვა.

~ au secours - საშეღლად ხმობა.

~ au service militaire légal - ჯარში გაწვევა.

application f. - შესრულება, განხორციელება, პრაქტიკაში დანერგვა.

en ~ de l'article - მუხლის ძალით, მუხლის საფუძველზე.

entrer en ~ ძალაში შესვლა.

~ fausse de la loi - კანონის არასწორი გამოყენება.

~ de la loi - კანონის გამოყენება, გატარება.

~ de la sanction - სანქციის გამოყენება, სანქციის დაწესება.

~ d'un traité - საერთაშორისო ხელშეკრულების შესრულება, გამოყენება.

reprendre l' ~ d'un traité - საერთაშორისო ხელშეკრულების მოქმედების განახლება.

suspendre l' ~ d'un traité - საერთაშორისო ხელშეკრულების მოქმედების შეჩერება.

approbation f. - აპრობაცია; მოწონება; დამტკიცება.

soumis à l' ~ დასამტკიცებლად წარდგენილი, გატანილი.

~ d'un budget - ბიუჯეტის დამტკიცება.

~ gouvernementale - მთავრობის დამტკიცება.

~ parlementaire - პარლამენტის მიერ მოწონება, საპარლამენტო სანქცია.

approche f. - მიდგომა, დამოკიდებულება.

approuver vt. - დადასტურება, მიღება, თანხმობის მიცემა; დამტკიცება.

appui m. - 1. დასაბუთება, დამტკიცება; 2. დახმარება.

aptitude f. - 1. გარგისიანობა, გამოასადეგობა; 2. ნიჭი, უნარი.

~ aux fonctions - გარგისიანობა სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებისათვის.

~ physique - ფიზიკური უნარი, შესაძლებლობები.

~ au service militaire - სამხედრო სამსახურისათვის გარგისიანობა.

arbitrage m. - არბიტრაჟი, სამედიატორო სასამრთლო.

~ international - საერთაშორისო არბიტრაჟი.

arbitragiste adj. - რომელიც დაკავშირებულია საარბიტრაჟო ქმედებასთან; **n. Un, une** ~პიროვნება, ვიც არბიტრაჟს ახორციელებს

arbitraire adj. et n. - 1. თვითნებური, ნებისმიერი; 2. უკანონო, დესპოტური. **n.** თვითნებობა, თავნებობა.

aristocratie m. - არისტოკრატია, დიდგვაროვნება.

aristocratique adj. - არისტოკრატული; კეთილშობილური, დიდგვაროვანი.

argument m. - არგუმენტი, დამატებიცებული საბუთი, მოსაზრება.

argumentation f. - არგუმენტირება, დასაბუთება.

arme f. - იარაღი.

~ automatique - ავტომატური იარაღი.

~ blanche - ცივი იარაღი.

~ à feu - ცეცხლსასროლი იარაღი.

~ à feu de guerre - საბრძოლო ცეცხლსასროლი იარაღი.

~ semi - automatique - თვითგამტენი იარაღი.

armement m. - 1. შეიარაღება; 2. გემის ექსპლუატაციაში გაშვება.

armistice m. - ზავი.

conclure, signer un ~ დაზავება.

~ général - საერთო, საყოველთაო ზავი.

~ local - ლოკალური, ადგილობრივი ზავი.

armoiries f. pl. - გერბი.

arrangement m. - 1. მოწესრიგება, მოგვარება (დავის); 2. შეთანხმება, მორიგება.

~ additionnel - დამატებითი შეთანხმება.

~ administratif - ადმინისტრაციული შეთანხმება.

~ commercial - სავაჭრო შეთანხმება; სავაჭრო გარიგება.

- ~ complémentaire - დამატებითი შეთანხმება.
  - ~ d'un différent - დავის მოგვარება.
  - ~ intergouvernemental - მთავრობათაშორისი შეთანხმება.
  - ~ international - საერთაშორისო შეთანხმება.
  - ~ officieux - არაოფიციალური შეთანხმება.
  - ~ territorial - ტერიტორიული დაეგების მოგვარება.
  - ~ transitoire - დროებითი შეთანხმება.
- arrêté m.** - გადაწყვეტილება, დადგენილება.
- ~ conjoint - ერთობლივი დადგენილება.
  - ~ gouvernemental - მთავრობის დადგენილება.
  - ~ ministériel - მინისტრის დადგენილება.
- arrêté - loi m.** - დეკრეტი-კანონი.
- arrivée f.** - ჩამოსვლა, დადგომა.
- ~ d'un certain âge - გარკვეული ასაკის მიღწევა.
  - ~ au pouvoir - ხელისუფლებაში მოსვლა.
  - ~ du terme - ვადის დადგომა.
- arrondissement m.** - ოლქი.
- ~ consulaire - საკონსულო ოლქი.
  - ~ électoral - საარჩევნო ოლქი.
- article m.** - 1. მუხლი, პუნქტი პარაგრაფი; 2. სტატია; 3. საქონელი, ნაწარმი.
- par** ~ მუხლობრივად.
se prévaloir d'un ~ კანონის მუხლზე მითითება, დაყრდნობა.
- en vertu de l'** ~ მუხლის საფუძველზე, შესაბამისად.
- ~ de la loi - კანონის მუხლი.
- assemblé f.** - 1. ასამბლეა, კრება, სხდომა; 2. საკანონდებლო ორგანო.
- proroger une ~ სხდომის გადატანა.
  - ~ annuelle - ყოველწლიური კრება.
  - ~ constitutive - დამფუძნებელი კრება.
  - ~ délibérante - საკანონდებლო კრება.
  - ~ d'électeurs[electorale] - ამომრჩეველთა კრება; წინასაარჩევნო კრება.
  - ~ générale - საერთო კრება; გენერალური ასამბლეა.
  - ~ générale de l'ONU - გაეროს გენერალური ასამბლეა.
  - ~ législative - საკანონდებლო კრება.

- ~ nationale - ეროვნული კრება.
  - ~ parlementaire européenne - ევროპარლამენტი, ევროპარლამენტის ასამბლეა.
  - ~ du peuple - სახალხო კრება.
  - ~ plénière - პლენარული სხდომა.
  - ~ publique - ღია სხდომა.
- asiatique n. et adj.** - აზიელი, აზიის მკვიდრი.
- asiatique adj. et n.** - აზიური. **n.** აზიელი.
- asile m.** - თავშესაფარი.
- accorder l'** ~ - თავშესაფარის მიცემა.
- bénéficier de l' ~ თავშესაფარით სარგებლობა.
  - ~ diplomatique - დიპლომატიური თავშესაფარი.
  - droit d' ~ diplomatique - დიპლომატიური თავშესაფრის უფლება.
  - ~ politique - პოლიტიკური თავშესაფარი.
- Assemblé Nationale** - ეროვნული ასამბლეა.
- assemblées f.pl.** - პარლამენტის პალატები (ეროვნული ასამბლეა და სენატი საფრანგეთში)
- assentiment m.** - 1. თანხმობა, დათანხმება, მიღება, მოწონება;
2. აღიარება (საერთაშორისო სამართალში)
- assermenter vt.** - ფიცის დადებინება, დაფიცება.
- assistance f.** - დახმარება, შეველა, თანადგომა.
- ~ bilatérale - ურთიერთდახმარება.
  - ~ financière - ფინანსური დახმარება.
  - ~ matérielle - მატერიალური დახმარება.
  - ~ militaire - სამხედრო დახმარება.
  - ~ sociale - სოციალური დახმარება.
- assimilation f.** - 1. მიმსგავსება; 2. ასიმილაცია.
- association f.** - ასოციაცია, კაფირი, გაერთიანება.
- ~ de bienfaisance - საქველმოქმედო ასოციაცია.
  - ~ d'États - სახელმწიფოთა გაერთიანება.
  - ~ patronale - მეწარმეთა გაერთიანება.
- assujettissement m.** - დამორჩილება; დამოკიდებულება.
- politique d' ~ ასიმილაციური პოლიტიკა.
- athée n. et adj.** - ათეისტური, ურწმუნო. **n.** ათეისტი, ათეიზმის მიმღებარი.

athéisme m. - ათეიზმი.

atlantisme m. - ატლანტიკური პაქტის შესაბამისი პოლიტიკა

attaché m. - დიპ. ატაშე.

~ d'ambassade - საელჩოს ატაშე.

~ militaire - სამხედრო ატაშე.

~ de presse - პრეს ატაშე.

attaque f. - შეტევა, იერიში, თავდასხმა.

~ à main armée - შეიარაღებული თავდასხმა.

atteinte f. - თავდასხმა, ხელყოფა, შელახვა.

porter ~ თავდასხმა, ხელყოფა.

porter ~ aux droits - უფლებების შელახვა.

~ à la défense nationale - თავდაცისუნარიანობის ხელყოფა.

~ à la dignité humaine - ადამიანური ღირსების ხელყოფა.

~ aux droits - უფლებების ხელყოფა.

~ à la vie - სიცოცხლის ხელყოფა.

attentat m. - 1. ხელყოფა; 2. აგრძელა; ტერორისტული აქტი.

~ à l'autorité de l'État - სახელმწიფო დანაშაული.

attiser vt. - 1. გადივება, გაჩაღება; 2. გაძლიერება, გაღრმავება.

attitude f. - 1. პიზიცია, თვალსაზრისი; 2. ქცევა.

~ ferme - მტკიცე პოზიცია.

attribution f. - მიკუთვნება; მიცემა.

~ des compétences - უფლებამოსილებების მინიჭება.

~ de la nationalité - მოქალაქეობის მინიჭება.

~ de territoires - ტერიტორიის გაყოფა.

attributions f. pl. - 1. კომპეტენცია, უფლებამოსილება; 2. ფუნქ-

ცია.

~ administratives - აღმინისტრაციული ფუნქციები.

~ consulaire - საკონსულოს ფუნქციები.

autaracie f. - ეკონ. ავტარკია.

politique d ~ - ავტარკიული პოლიტიკა.

Autarcique adj. - ავტარკიული.

authenticité f. - ავთენტურობა, ნამდვილობა; დედნის შესაბამისობა.

authentifier vt. - 1. ავტენტურობის დადგენა; 2. ავთენტურად აღიარება.

authentique m. - დედანი.

auto-administration f. - თვითმმართველობა.

autocrate f. - ავტოკრატი, თვითმპერობელი, შეუზღუდვი მმართველი.

autocratie f. - ავტოკრატია, თვითმპერობელობა, აბსოლუტიზმი.

autocratique adj. - ავტოკრატიული, თვითმპერობელური.

autodétermination f. - თვითგანსაზღვრა, თვითგამორკვევა.

autofinancement m. - თვითდაფინანსება.

autogestion f. - თვითმმართველობა.

automatisation f. - ავტომატიზაცია, მანქანების გამოყენება სამუშაო პროცესების შესასრულებლად.

autonome adj. - ავტონომიური, თვითმმართველი.

réigion ~ ავტონომიური ოლქი.

autonomie f. - ავტონომია, თვითმმართველობა.

autonomisation f. - ავტონომიურად გახდომის ფაქტი

autonomiste m. - ავტონომისტი, ავტონომიის მომხრე.

autoritaire adj. - ავტორიტარული, დიქტატორული.

politique ~ - ავტორიტარული პოლიტიკა.

autoritarisme m. - ავტორიტარიზმი.

autorité f. - 1. ძალაუფლება, ხელისუფლება; 2. ხელისუფლება, ავტონომია.

abuser de son ~ ძალაუფლების გადამეტება.

d' ~ ერთპიროვნულად.

Haute ~ უმაღლესი ორგანო.

~ administrative - აღმინისტრაციული ორგანო, მმართველობის ორგანო.

~ centrale - 1. ცენტრალური ხელისუფლება; 2. ხელისუფლების ცენტრალური ორგანო.

~ civile - ხელისუფლების სამოქალაქო ორგანო.

~ compétente - კომპეტენტური ორგანო; უფლებამოსილი ორგანო.

~ exécutive - აღმასრულებელი ხელისუფლება; აღმასრულებელი ორგანო.

~ fédérale - ფედერალური ხელისუფლების ორგანო; ფედერალური ორგანო.

~ gouvernementale - სამთავრობო ორგანო.

~ publique - სახელმწიფო ხელისუფლება.

- ~ subalterne - ქვემდგომი ორგანო.
  - ~ supérieur - ზემდგომი ორგანო.
  - ~ suprême - უზენაესი ხელისუფლება.
  - ~ de tutelle - სამეურვეო ორგანო; საზედამხედველო ორგანო.
- autorités f. pl** - ხელისუფალნი, ხელისუფლების ორგანოები.
- avancement m.** - დაწინაურება (სამსახურში)
- ~ de grade - თანამდებობაზე დაწინაურება, ჩინის მომატება.
- avis m.** - 1. აზრი, შეხედულება; შეტყობინება, უწყება; 2. გაფრთხილება; 3. აზრი
- ~ de conformité - სისწორის [შესაბამისობის] დადასტურება
  - ~ d'expert - აექსპერტის დასკვნა; ექსპერტიზის დასკვნა.
  - ~ des experts - ექსპერტების აზრი.
- aventurisme m.** - ავანტურიზმი.
- aventuriste adj. et n.** - ავანტურისტი.
- ayatollah m.** - აიათოლა (შიიტური სექტის უმაღლესი სასულიერო პირის ტიტული)

- B -

- babuvisme m.** - ბაბუვიზმი (ბაბეფის მოძღვრება)
- ballottage m.** - კენჭისყრა; დეპუტატობის კანდიდატისათვის შესარჩევი პირველი ტურის უარყოფითი შედეგი.
scrutin de ~ კენჭისყრის მეორე ტური.
- barre f.** - ბარიერი.
- passer ~ de quelque % - % იანი ბარიერის გადალახვა.
- base f.** - 1. საფუძველი; 2. სამხ. ბაზა.
- sur une ~ d'égalité - თანასწორობის საფუძველზე.
  - sur une ~ paritaire - პარიტეტულ საწყისებზე.
  - servir de ~ aux discussions - განხილვის მიზეზად გამოყენება.
- bataille f. électorale** - წინასაარჩევნო კამპანია.

- belligérence f.** - საომარი მდგომარეობა, ომის წარმოება.
- en état de** ~ საომარ მდგომარეობაში.
- belligérant m.** - მებრძოლი.
- pays ~ s** - მებრძოლი ქვეყნები.
- bicaméral adj.** - ორპალატიანი.
- bicaméralisme m.** - ორპალატიანი სისტემა (პარლამენტის)
- bien** - être m. - კეთილდღეობა.
- bien** - fondé m. - დასაბუთება.
- bilatéralisme m.** - ორმხრივობა.
- bilatéral adj.** - ბილატერალური, ორმხრივი.
- contrat ~ ორმხრივი შეთანხმება.
- bipartisme m.** - ორპარტიულობა.
- blackboulage m.** - არჩევნებში დამარცხება, მარცხი.
- blackbouler vtr.** - არჩევნებში ჩაფლავება, დამარცხება.
- blanc**, - livre m. - თეთრი წიგნი, დიპლომატიური დოკუმენტების კრებული, რომელიც იბეჭდება რომელიმე მნიშვნელოვანი მოვლენის შემდეგ.
- blanche, Maison f.** - თეთრი სახლი.
- bloc m.** - ბლოკი.
- ~ politique - პოლიტიკური ბლოკი.
  - former un ~ ბლოკში გაერთიანება.
- blocus m.** - ბლოკადა, ალყა.
- lever le ~** - ალყის მოხსენა.
- ~ continental - კონტინენტალური ბლოკადა.
  - ~ effectif - ეფექტური ბლოკადა.
  - ~ fictif - მოგვენებითი ბლოკადა.
  - ~ à longue distance - ეკონომიკური (საგაჭრო) ბლოკადა.
  - ~ pacifique - მშვიდობიანი ბლოკადა.
- Benelux m.** - ბენელუქსი.
- bill m.** - ინგლისის პარლამენტის კანონპროექტი.
- bonapartisme m.** - ბონაპარტიზმი.
- bornes f. pl.** - საზღვრები.
- ~ d'un État - სახელმწიფოს საზღვრები.
- borne f. frontière** - სასაზღვრო ნიშანი, სასაზღვრო ბოძი.
- bouddha m.** - ბუდა, ბუდას ქანდაკება.
- bouddhique adj.** - ბუდისტური.